

Parlament České republiky

Senát

8. funkční období

2011

N á v r h

senátního návrhu zákona

senátora Petra Pakosty a dalších,

**kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích,
ve znění pozdějších předpisů**

Z Á K O N

ze dne 2010,

kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 313/2002 Sb., zákona č. 59/2003 Sb., zákona č. 22/2004 Sb., zákona č. 216/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 421/2004 Sb., zákona č. 626/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 61/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 234/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 169/2008 Sb., zákona č. 298/2008 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 477/2008 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 281/2009 Sb. a zákona č. 347/2010 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 313/2002 Sb., zákona č. 59/2003 Sb., zákona č. 22/2004 Sb., zákona č. 216/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 421/2004 Sb., zákona č. 626/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 61/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 234/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 169/2008 Sb., zákona č. 298/2008 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 477/2008 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 281/2009 Sb. a zákona č. 347/2010 Sb. se mění takto:

1. V § 20a se za slovo „obce“ vkládají slova „nebo více sousedících částí obce společně“

2. § 21 odst. (1) nově zní:

(1) Část obce nebo části obce společně, která se chce oddělit nebo které se chtějí oddělit, musí mít samostatné katastrální území sousedící nejméně se dvěma obcemi nebo jednou obcí a cizím státem a tvořící souvislý územní celek; po oddělení musí mít alespoň 1 000 občanů. Stejně podmínky musí splňovat i obec po oddělení její části nebo jejích částí společně. S oddělením části obce musí vyslovit souhlas v místním referendu občané žijící na území té části obce, která se chce oddělit. V případě oddělení více částí obce společně musí vyslovit souhlas s oddělením občané v každé takové části obce samostatně.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího měsíce po dni jeho vyhlášení.

Důvodová zpráva

Obecná část:

I. Zhodnocení platného právního stavu a vysvětlení potřeby navrhované změny zákona

Současná zákonná úprava pravidel pro vznik nové obce oddělením jedné nebo více částí obce stávající není formulována zcela jasně. Zákon o obcích dosud zmiňuje pouze možnost oddělení jedné části obce, přestože v praxi se vyskytují i případy, kdy se od obce stávající chtějí oddělit kupříkladu dvě části obce společně s tím, že by vytvořily obec novou.

Na rozdíl od úpravy v zákoně o obcích, zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu, který upravuje podmínky konání místního referenda v případech oddělení části obce, ve svém § 48 odst. 3 písm. a) výslovně zmiňuje i možnost, že o oddělení žádá více částí obce společně.

Případy, kdy o oddělení usiluje více částí obce společně potom musejí být řešeny rozhodnutím soudu, který poskytne výklad zákona. Z takových judikátů je zřejmé, že aby bylo zachováno ústavní právo občanů na samosprávu podle čl. 100 odst. 1 Ústavy, je třeba zákon o obcích vykládat extenzivně a při zachování podmínek, stanovených v §21 odst. 1 tohoto zákona hledět zejména na účel, který zákon sledoval a kterým by mělo být poskytnutí možnosti uplatnění přímé demokracie občanů podle čl. 21 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, která je vyjádřena právě pomocí konání místního referenda. Proto je soudy oddělení více částí obce umožňováno.

Navrhovaná úprava proto mění zákon o obcích tak, aby byl v souladu se zákonem č. 22/2004 Sb., o místním referendu i s judikáty soudů, které již byly v této právní oblasti vydány a aby byly zcela jasně vymezeny podmínky, za nichž je možné konat místní referendum o oddělení více částí obce za účelem vzniku nové obce tak, aby nadále nebylo nutné se obracet na soud se žádostí o posouzení a výklad zákona.

II. Zhodnocení souladu navrhované novely zákona s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

III. Zhodnocení souladu navrhované novely zákona s právem Evropské unie a s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, ani s právními předpisy ES/EU.

IV. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady a dopady na životní prostředí.

Navrhovaná právní úprava nebude mít negativní dopad na státní rozpočet, ani na rozpočty krajů a obcí. Jejím předmětem není ani regulace podnikatelského prostředí České republiky, sociální oblasti či životního prostředí.

Zvláštní část:

Čl. I

K bodu 1:

Stávající znění §20a je rozšířeno tak, aby bylo výslovně řečeno, že nová obec může vzniknout i oddělením více částí obce stávající, přičemž tyto části obce spolu musí sousedit.

K bodu 2:

V §21 odst. 1 věta první stanoví podmínky, které musí splnit část obce, která se chce oddělit. Tyto podmínky jsou vztaženy i na případ, kdy se odděluje více částí obce, a to tak, aby je splňovaly společně. Co je považováno za část obce, stanoví zákon o obcích ve svém § 27 odst. 2, který zůstává nezměněn.

Aby nedošlo k situaci, kdy občané v jedné z více oddělujících se částí obce svými hlasy přehlasují druhou část obce, je stanoveno, že s oddělením musí v místním referendu vyslovit souhlas občané v každé části obce samostatně.

Platné znění

(Výňatek)

novelizované části zákona o obcích č. 128/2000 Sb., s vyznačením navrhovaných změn

§ 20a

Nová obec může vzniknout oddělením části obce **nebo více sousedících částí obce společně**, popřípadě změnou nebo zrušením vojenského újezdu.

§ 21

(1) Část obce **nebo části obce společně**, která se chce oddělit **nebo které se chtějí oddělit**, musí mít samostatné katastrální území sousedící nejméně se dvěma obcemi nebo jednou obcí a cizím státem a tvořící souvislý územní celek; po oddělení musí mít alespoň 1 000 občanů. Stejně podmínky musí splňovat i obec po oddělení její části **nebo jejích částí společně**. S oddělením částí obce musí vyslovit souhlas v místním referendu občané žijící na území té části obce, která se chce oddělit. **V případě oddělení více částí obce společně musí vyslovit souhlas s oddělením občané v každé takové části obce samostatně.**